

jeg skal bemærke, at den Kapital, som dette Lovforslag aabner Adgang til, ydes Driften og skal inden en vis Tid betales tilbage. Det er altsaa en Driftskapital, som kan bruges til at afholde løbende Udgifter med, f. Eks. Folkeløn, Indkøb af Markfrø og Foderstoffer og lignende. Og Forslagets Betydning ligger altsaa deri, at vi Landmænd til enhver Tid kunne faa Midler disponible til at afholde løbende Udgifter med uden at behøve paa et uheldigt Tidspunkt at realisere eller sælge f. Eks. en Del af Besætningen. Det er noget, der er af saa stor Vigtighed, at det i det mindste her i dette Ting ikke behøver nogen Paa-visning. Den ubemidlede Landmand har tidligere været henvist til at hjælpe sig med saakaldte Købmandsmaal eller Veksler og Kautionsmaal, og der er ingen Tvivl om, at dette System rummer ikke saa ringe Fare. For det første ere disse Veksler eller Kautionsmaal altid for dyre, man skal give meget for store Renter, og for det andet medfører Systemet med den gensidige Kautionsering en Fare af ikke ringe Rækkevidde, en Fare, der let kan komme til at svække Landbrugets Kredit. Jeg tror derfor, at dette Lovforslags største Betydning netop ligger deri, at man derved kan faa Adgang til billige Driftsmaal uden at behøve at benytte de saakaldte Kautions- eller Veksellaan. Lovforslagets anden store Betydning ligger i, at vi Landmænd derved lettere kunne faa Løjlighed til at gøre fordelagtige Handler, f. Eks. ved Indkøb af Foderstoffer paa den Tid af Aaret, da de ere billigst. Jeg skal saaledes minde om, at de Landmænd, der f. Eks. sidste Sommer vare i Stand til i Maj Maaned at gøre deres Indkøb af Foderstoffer for hele den kommende Vinter, ved en saadan Forretning kunde tjene en ret anseelig Kapital. For en almindelig Bondegaard kunne vi godt anslaa den Sum, der derved kan tjenes, til 3—400 Kr. I det hele tror jeg, at disse Forskudsforeninger ville faa en stor Betydning, og selv om Landstinget, som jeg før udtalte, har indført en Del Forandringer, som maa anses for mindre heldige, tror jeg dog, at Lovforslaget endnu er brugbart, og jeg nærer heller ingen Frygt med Hensyn til Risiko, da det nok skal vise sig, at disse

Foreninger ville blive ledede paa en praktisk og fornuftig Maade.

De Forandringer, der ere foretagne i Landstinget, ere allerede omtalte baade af den højtærede Landbrugsminister og af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Blem), saa jeg skal ikke komme langt ind derpaa. En Del af dem har mindre væsentlig Betydning, men der er ogsaa en Del af større Betydning. Det, der saaledes først falder i Øjnene, er, at Landstinget har indsat en hel ny Paragraf, nemlig § 1. Indførelsen af denne Paragraf maa jeg beklage. Den er bleven omtalt af det ærede Medlem (Blem), der nys talte, saa jeg skal ikke komme meget ind paa den, men jeg maa dog udtale, at selv om denne Bestemmelse ikke faar overdreven stor Betydning, kan den godt komme til at virke som en Hemsko for disse Foreningers Udbredelse. Jeg mener i det hele, at man nok kunde have saa megen Tillid til os Landmænd, at man kunde overlade Dan-nelsen af disse Foreninger til os selv. Af de øvrige Forandringer skal jeg kun omtale et Par. Saaledes er der i § 2 gjort en ret væsentlig Forandring i Folketingets Affattelse, der gik ud paa, at en Forenings Laaneværdi skulde omfatte mindst 600 Kreaturer. Denne Bestemmelse har Landstinget forandret til, at Foreningen skal omfatte mindst 1000 Kreaturer. Det er den væsentligste Forandring i Lovforslaget, og jeg tror, den er meget uheldig. For det første er det nødvendigt, at disse Foreningers Omraade ikke er for stort, fordi Bestyrelsen maa have et nogenlunde nøje Kendskab til de forskellige Medlemmer inden for Foreningens Kreds, og for det andet vil det paa mange Steder i Landet blive vanskeligt at faa en Forening dannet af den Størrelse, som Lovforslaget her bestemmer. Jeg ser nok, at der staar i Lovforslaget, at Ministeren kan tillade, at Foreninger ogsaa oprettes med et mindre Antal Kreaturer. Jeg vil da haabe, at dersom det ikke lykkes os her at faa Lovforslaget forandret, vil den højtærede Landbrugsminister være villig til at meddele en saadan Tilladelse. Dette lod det jo ogsaa til efter hans Udtalelser. — Vi havde i Fjor i Folketinget indsat en Bestemmelse, som gik ud paa, at naar disse Foreninger